

Πάμε ...κατηχητικό; Η πίστη που στοιχίζει (Β΄ Τιμ., 3, 10-15)

[Παιδικά / Πάμε... Κατηχητικό!](#)

[Ηλίας Λιαμής, Σύμβουλος Ενότητας Πολιτισμού](#)

Αγαπημένε μου κατηχητή,

Αγαπημένη μου κατηχήτρια,

Χριστιανισμός και κόσμος δεν θα μπορέσουν ποτέ να πορευθούν αρμονικά μέσα στην ιστορία. Και αυτό, διότι η φύση τους, η δομή τους, το DNA τους είναι διαφορετικό. Η Εκκλησία του Χριστού είναι κομμάτι της αιωνιότητας, που πρόσφερε στην ανθρωπότητα ο αναστημένος Χριστός. Ο κόσμος είναι κομμάτι της θανατερής φύσης, που ξέκοψε από την Πηγή της ζωής και εκδιώχθηκε από τον Παράδεισο. Έχει πια το δικό του κράτος, τους δικούς του μηχανισμούς, τους δικούς του νόμους, τα δικά του όπλα, τις δίκες του άμυνες και τη δική του αγάπη-αγάπη αρρωστημένη- για το σκοτάδι, που το υπερασπίζεται με μανία. («καὶ ἠγάπησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον τὸ σκότος ἢ τὸ φῶς·» Ιω. 3,19) Όποιος πάει να μεταμορφώσει την κατάσταση το κόσμου, μπαίνει σε μάχη, που μοιάζει εκ προοιμίου χαμένη. Τόσο χαμένη όσο η μάχη ανάμεσα στο αρνί και τον λύκο. («Ἴδου ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων·» Ματθ. 10,16)

Όσες φορές αυτά τα δύο - Χριστιανισμός και κόσμος-φαίνεται να συμπορεύονται, μόνο μια εξήγηση υπάρχει: Η Εκκλησία του Χριστού έχει χάσει τον προσανατολισμό της και φαντασιώνεται, πως συμφιλιώθηκε ο λύκος με το αρνί. Κι όσες φορές η ζωή το ανθρώπου μοιάζει να έχει ταχτοποιήσει και τα επίγεια και τα επουράνια, μόνο μια εξήγηση υπάρχει: Η πίστη έχει καταντήσει ένα θεωρητικό κατασκεύασμα από ωραίες ιδέες και διανοητικά σχήματα, στην πράξη όμως ο κόσμος έχει μπολιάσει την ψυχή με το κεντρί του θανάτου και την έχει πείσει πως οι ψευτοχαρές του -οι λίγες, οι προσωρινές και οι τόσο φτηνές- αποτελούν τη μόνη σιγουριά αυτής της ζωής.

Αυτή η περιγραφή ίσως και να μοιάζει πως υποκύπτει στην ευκολία του «άσπρο-μαύρο». Πράγματι, η ζωή είναι πιο περίπλοκη και τα διλήμματα της πολλές φορές βασανιστικά. Ο εχθρός δε είναι πάντα εμφανής και μάλιστα γίνεται ακόμη λιγότερο εμφανής όταν φωλιάζει μέσα μας, όταν είναι κομμάτι του εαυτού μας. Τα πάθη, οι αδυναμίες, οι μικροί ή μεγάλοι συμβιβασμοί δεν είναι εύκολο να διαγνωστούν, όταν έχουν γίνει ένα δεύτερο «εγώ», σάρκα από τη σάρκα μας, που δεν μπορεί να αποκολληθεί, παρά μόνο με πολύ πόνο.

Γενικά δεν τον θέλουμε τον πόνο. Λογικό και ανθρώπινο. Δυστυχώς ή ευτυχώς όμως, στη ζωή αυτή, τα μεγάλα και τα αιώνια έχουν κόστος. Ο κόσμος μας έπεισε, πως όσο λιγότερος πόνος, τόσο καλύτερη ζωή. Όπως όμως ο κάθε γιατρός γνωρίζει, πως η έλλειψη πόνου στερεί τον άνθρωπο από μια βασική προειδοποίηση για μια αρρώστια, έτσι και κάθε άνθρωπος που βαδίζει τον δρόμο της ποιοτικής ζωής, δηλ. της πνευματικής ζωής, γνωρίζει πως κάθε βήμα προόδου δεν μπορεί παρα να συνοδεύεται από τον πόνο του χωρισμού από τα πικρά θέληγτρα της

κοσμικής τάξης πραγμάτων.

Ο Απόστολος Παύλος, όταν γράφει την β΄ προς Τιμόθεο επιστολή του, στην οποίαν ανήκει η σημερινή περικοπή, έχει γνωρίσει καλά το κόστος της σύγκρουσης με τον κόσμο, όπως και το κόστος της εσωτερικής αλλαγής. Όταν το χέρι του χαράζει τις γραμμές της επιστολής αυτής, είναι βαρύ από τις αλυσίδες της τελευταίας του αιχμαλωσίας. Ξέρει πως δεν έχει άλλη ζωή. Δεν έχει όμως αιφνιδιαστεί. Ήξερε πως θα έφτανε αυτή η ώρα, όπως έγινε και μ΄ Εκείνον που γνώρισε και αγάπησε εκείνο το μεσημέρι στη Δαμασκό. Έχει μακρόχρονη σοφία και ξέρει πως η ανθρώπινη πορεία πορεύεται μέσα από τη διαρκή σύγκρουση της ζωής με τον Θάνατο. Και προειδοποιεί τον αγαπημένο του Τιμόθεο, πως ο δρόμος που διάλεξε είναι δρόμος οδύνης, όμοιος με τις οδύνες της γέννας, γέννας ενός νέου κόσμου.

Β΄ Τιμ. 3, 10-15

Πρωτότυπο Κείμενο

10 Σὺ δὲ παρηκολούθηκάς μου τῇ διδασκαλίᾳ, τῇ ἀγωγῇ, τῇ προθέσει, τῇ πίστει, τῇ μακροθυμίᾳ, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ, **11** τοῖς διωγμοῖς, τοῖς παθήμασιν, οἷά μοι ἐγένοντο ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐν Ἰκονίῳ, ἐν Λύστροις, οἷους διωγμοὺς ὑπήνεγκα! καὶ ἐκ πάντων με ἐρρύσατο ὁ Κύριος. **12** καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες εὐσεβῶς ζῆν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διωχθήσονται· **13** πονηροὶ δὲ ἄνθρωποι καὶ γόητες προκόψουσιν ἐπὶ τὸ χεῖρον, πλανῶντες καὶ πλανώμενοι. **14** σὺ δὲ μένε ἐν οἷς ἔμαθες καὶ ἐπιστώθης, εἰδὼς παρὰ τίνος ἔμαθες, **15** καὶ ὅτι ἀπὸ βρέφους τὰ ἱερά γράμματα οἶδας, τὰ δυνάμενά σε σοφίσει εἰς σωτηρίαν διὰ πίστεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

Νεοελληνική Απόδοση

10 Εσύ όμως παρακολούθησες τη διδασκαλία μου, τη διαγωγή, την πρόθεση, την πίστη, τη μακροθυμία, την αγάπη, την υπομονή, **11** τους διωγμούς, τα παθήματα, τι είδους μου συνέβηκαν στην Αντιόχεια, στο Ικόνιο, στα Λύστρα. τι είδους διωγμούς υπέφερα και από όλους με έσωσε ο Κύριος. **12** Αλλά και όλοι όσοι θέλουν να ζουν ευσεβώς στο Χριστό Ιησού θα καταδιωχτούν. **13** Ενώ κακοί άνθρωποι και απατεώνες θα προκόψουν στο χειρότερο πλανώντας και πλανώμενοι. **14** Εσύ όμως μένε σ' αυτά που έμαθες και πείστηκες, επειδή ξέρεις από ποιους τα έμαθες. **15** και γιατί ξέρεις από βρέφος τα Ιερά Γράμματα, τα οποία δύνανται να σε κάνουν σοφό στη σωτηρία μέσω της πίστης που είναι στο Χριστό Ιησού.

Ο στίχος 12 συμπυκνώνει όλη την οδύνη, αλλά και τη σοφία του Αποστόλου των Εθνών: Όποιος θέλει να ζήσει με ευσέβεια, θα διωχθεί. Και ίσως θέλει λίγη προσοχή, αυτό το «να ζήσει με ευσέβεια». Δεν λέει, «όποιος πιστεύει». Μια θεωρητική πίστη δεν ενοχλεί τον κόσμο και στο κάτω κάτω ποιος ενδιαφέρεται! Η σύγκρουση αρχίζει όταν η πίστη γίνει ζωή συνεπής και αταλάντευτη. Και πλέον ο διωγμός δεν έχει αρένες και όργανα βασανιστηρίων, έχει όμως καθημερινά διλήμματα ανάμεσα στην συνέπεια και το βόλεμα μιας θέσης μέσα στον κόσμο αυτό. Αλλά και πάλι, γιατί ενοχλείται ο κόσμος; Μήπως γιατί ο κάθε συνεπής πιστός γίνεται μέτρο και κριτήριο της πλάνης του κόσμου; Πόσο θα ήθελε ο κόσμος να μην υπάρχει μέτρο της τιμιότητας, της αξιοπιστίας, της αλήθειας, της σταθερότητας! Πόσο θά 'θελε ο κόσμος να ξεχαστεί η ντροπή!

Η κατήχηση τελικά είναι προπόνηση. Όχι όμως μόνον πόνου. Είναι και προπόνηση εμπιστοσύνης, όπως ο Απόστολος την εκφράζει στον στίχο 11: «Από όλα ο Κύριος με έσωσε».

Το θυμίζει στον Τιμόθεο, το θυμίζει και στον καθένα μας: Ο Κύριος είναι ο άρχων της ζωής, είναι και ο ρυθμιστής του πόνου. Και την εξουσία αυτή την επιβεβαίωσε η προθυμία του να τον επωμιστεί και να τον μεταβάλλει σε οδό εξόδου από την τραγωδία μας. Πιστεύουμε σε Θεό συν-πόνιας, Θεό που ξέρει από πρώτο χέρι την οδύνη μας. Γι αυτό και ξέρει καλύτερα από τον καθένα, ακόμη και από μας τους ίδιους, τον δρόμο της μεταμόρφωσης του πόνου σε δύναμη και ελπίδα.

ΘΕΜΑΤΑ ΓΙΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟ ΚΑΙ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

1. Κοιτάξτε από τον πρώτο κιόλας στίχο: Ο Ἅγιος Παύλος δεν θυμίζει τον Τιμόθεο λόγια και κηρύγματα, αλλά ζωή, γεγονότα, περιστατικά. Αυτά δηλαδή που πείθουν έναν νέο άνθρωπο καλύτερα από την τελειότερη ευφράδεια και τα γοητευτικότερα λεκτικά σχήματα.
2. Στ. 13: «Οι κακοί θα χειροτερεύουν». Σαν μια προειδοποίηση ακούγεται, πως η ιστορία δεν είναι στατική, αλλά δυναμική. Εξελίσσεται. Ούτε το καλό ούτε το κακό είναι τετελεσμένα. Πάντα υπάρχει κάτι χειρότερο να γίνει ή να κάνει κάποιος άνθρωπος και πάντα κάτι αντίστοιχο καλύτερο. Και συνήθως, όταν Εκκλησία και κόσμος μοιάζουν να περνούν περίοδο μιας φαινομενικής ειρήνης, μάλλον το κακό προχωρά και το καλό νοθεύεται. Γι' αυτό και ο Παύλος πασκίζει να αφήσει πίσω του ένα μαθητή του σε ετοιμότητα, σε εγρήγορση, σε παρηγοριά, πως η προκοπή των κακών είναι προσωρινή. Δείτε αν θέλετε ένα στίχο πριν την σημερινή περικοπή: «9 Αλλά δε θα προκόψουν περισσότερο. γιατί η ανοησία τους θα είναι καταφανής σε όλους». Σαν μια υπόσχεση ακούγεται αυτό. Πως η ζωή, όλους, αργά ή γρήγορα, τους βάζει στη θέση τους. Κι αυτό είναι σοβαρή αιτία να μείνει κανείς σταθερός. (στ. 14).

Στον ίδιο στίχο, νομίζω πως διαβάζουμε κάτι που αρκεί για να μας ενεργοποιήσει το φιλότιμο: «Ειδώς παρά τινός έμαθες», δηλαδή, «μην ξεχάσεις από πού διδάχτηκες το νόημα της αληθινής ζωής». σε κάποιο σημείο της επιστολής ο Παύλος, θυμίζει τον Τιμόθεο το πατρικό του σπίτι. Κυρίως όμως θέλει να του αφήσει την παρακαταθήκη του δικού του μαρτυρίου. Είναι σα να του λέει, πως την ώρα του πειρασμού, ας μην ξεχάσει, πως για την πίστη του άνθρωπου αγνίστηκαν και μαρτύρησαν, όπως άλλωστε συμβαίνει και σε μας. αν φτάσαμε να πιστεύουμε και να ελπίζουμε και να μένουμε σταθεροί, όπως και όσο αντέχει ο καθένας, είναι διότι προηγήθηκαν από μας γενιές ευσέβειας και γενιές μαρτυρίου. Και ίσως εμείς να είμαστε η άτια να φιλοτιμηθούν κάποτε οι δικοί μας μαθητές και τα δικά μας παιδιά. Χρωστάμε στις επόμενες γενιές την ευσέβεια και το μαρτύριο μας, όποιο κι αν είναι. _

<https://bit.ly/34u10YF>